Lietas Nr.C29582816
Lietas arhīva Nr.C-5828/16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 11.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas
tiesnese D.Dzērviniece,
rakstveida procesā Rīgā, Lomonosova ielā 10,
izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja:

2016.gada 31.augustā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju /datums/piedzimis dēls /pers. C/. Atbildētājs kopā ar prasītāju un dēlu nedzīvo, viņai nav ziņu par viņa faktisko dzīvesvietu. Atbildētājs nekādu atbalstu bērna uzturēšanā un audzināšanā nesniedz. Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt (..) katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punkts paredz, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 euro. Līdz ar to prasītājai ir likumisks pamats prasīt no atbildētāja bērna uzturam 370 EUR x 25% = 92,50 EUR mēnesī. Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu, 179.pantu lūdz tiesu: piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, uzturam 92,50 EUR mēnesī, bet ne mazāk par normatīvajos aktos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, no prasības pieteikuma iesniegšanas līdz bērna pilngadībai. Lūdz noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavjoties.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājam 2016.gada 6.septembrī uz deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, kā arī paziņojums, kurā noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2016.gada 21.septembrim un ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām.

Atbildētāja/pers. B/ paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, 2016.gada 26.septembrī nosūtot ierakstītā pasta sūtījumā informatīvu vēstuli prasītājai un atbildētājam uz deklarētās dzīvesvietas adresi.

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā nodibināts, ka /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/, ir nepilngadīgā /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecāki, ko apstiprina 2015.gada 27.martā izsniegtās dzimšanas apliecības /numurs/ kopija (lpp. 9).

Prasītāja/pers. A/ lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītajai uzturlīdzekļus dēla uzturam 92,50 *EUR* ik mēnesi, bet ne mazāk par normatīvajos aktos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, no prasības pieteikuma iesniegšanas līdz bērna pilngadībai.

Lietā nepastāv strīds par to, ka bērns /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju un prasītāja īsteno bērna aprūpi un uzraudzību, nodrošina viņam apģērbu, mājokli, veselības aprūpi, kopj un audzina atbilstoši savām iespējām, bet atbildētājs bērna uzturēšanā nepiedalās.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Bērna kopšana un audzināšana ir dabiskas vecāku tiesības, kas nesaraujami saistītas ar obligāti pildāmiem pienākumiem, tostarp atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns varēs pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no dzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas likmi" 2.punktam, no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros ir 370,00 *EUR*.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte, bet minētā likuma 6.panta pirmā daļas noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556*), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Ievērojot to, ka vecāku (prasītājas) aizgādība pār bērnu beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Pamatojoties uz augstāk minēto, ievērojot speciālajā likumā noteiktās bērnu tiesības un intereses, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam 92,50 *EUR* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas - 2016.gada 31.augusta līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, un 111,00 *EUR* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai.

Ja mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteikto uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Vienlaicīgi, ņemot vērā prasītājas lūgumu un to, ka pušu nepilngadīgā bērna /pers. C/ interesēs ir nepieciešams nodrošināt pēc iespējas ātrāku uzturlīdzekļu saņemšanu, tiesa, ka daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 166,50 *EUR* apmērā par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un 42.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami izdevumi, kas radušies sakarā ar lietas izskatīšanu 4,70 *EUR*.

Līdz ar to atbildētāja par labu valstij ir piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 166,50 *EUR* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *EUR*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu: ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-193.pantu, 195.pantu, 204.[1]pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25]pantu, 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 *EUR* (deviņdesmit divi *euro* 50 centi) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 31.augusta līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, un 111,00 *EUR* (viens simts vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus - valsts nodevu 166,50 *EUR* (viens simts sešdesmit seši *euro,* 50 *centi*) par labu valstij, kas iemaksājami: saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C29582816.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *EUR* (četri *euro,* 70 centi) apmērā, kas iemaksājami: saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – C29582816.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu – valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu) samaksu par labu valstij, maksājumu apliecinoši dokumenti (oriģināli) nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, 105.kabinetā, norādot tiesneses uzvārdu un lietas numuru, vai nosūtāmi pa pastu, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese D.Dzērviniece